

Vergaderjaar 2020–2021

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 801

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 mei 2021

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft mij op 22 april 2021 verzocht om een reactie op het bericht dat gedetineerden geblokkeerde telefoonnummers konden bellen.¹

Met deze brief ga ik in op het verzoek van de commissie.

Telefonie voor Justitiabelen

Het systeem Telefonie voor Justitiabelen (TvJ) maakt het voor gedetineerden mogelijk om telefonisch contact te houden met de buitenwereld. Telefonisch contact met de buitenwereld is belangrijk voor hun re-integratie en voor het onderhouden van persoonlijke relaties zoals met familie. Gedetineerden mogen op grond artikel 39 van de Penitentiaire beginselenwet minimaal 10 minuten per week bellen. Jaarlijks worden er via TvJ ongeveer 15 miljoen telefoongesprekken gevoerd.

Telefonisch contact met de buitenwereld gaat vanzelfsprekend gepaard met regels bijvoorbeeld om voortgezet crimineel handelen tijdens detentie of om ordeverstoringen binnen de inrichting te voorkomen. De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) houdt via TvJ toezicht op deze regels. Zo kunnen telefoongesprekken worden opgenomen of kunnen bepaalde nummers worden geblokkeerd.

Als gevolg van een programmeerfout konden in de periode tussen 23 september 2020 en 9 maart 2021 geblokkeerde nummers toch gebeld worden. Na constatering van de fout op 9 maart jl. heeft meteen een herstelactie plaatsgevonden.

Opvolging

Direct na de ontdekking van de programmeerfout is de software op 9 maart jl. aangepast. Tevens is onderzocht vanuit welke inrichtingen naar

¹ <https://nos.nl/artikel/2377071-gevangenen-konden-maandenlang-verboden-nummers-bellen>

welke nummers is gebeld. Daaruit bleek dat in de periode september 2020 tot maart 2021 in totaal 175 maal naar een geblokkeerd nummer is gebeld. In veruit de meeste gevallen ging het om gratis of betaalde servicenummers. In zeven gevallen heeft een gedetineerde gebeld naar een nummer dat op de «zwarte lijst» stond als gevolg van een contactverbod. Ik heb DJI gevraagd nader te onderzoeken of er ook daadwerkelijk contact is gelegd met slachtoffers of nabestaanden. Uit dit onderzoek bleek dat éénmaal een dergelijk gesprek heeft plaatsgevonden. Tweemaal is een voicemail bericht ingesproken. In de overige gevallen heeft geen gesprek plaatsgevonden omdat direct de verbinding werd verbroken.

Slachtoffers en nabestaanden moeten worden beschermd tegen een ongewenste benadering door daders als zij nog in detentie verblijven. Ik betreurt het dat dit hier toch is gebeurd.

Eerdere voorvallen

In 2018 heeft zich ook een programmeerfout in het systeem TvJ voorgedaan. Toen zijn abusievelijk telefoongesprekken tussen gedetineerden en hun advocaat opgenomen. Vervolgens is door een onafhankelijke commissie hier uitgebreid onderzoek naar gedaan. Over de uitkomsten hiervan en over de wijze waarop ik invulling geef aan de conclusies en aanbeveling heb ik uw Kamer schriftelijk geïnformeerd.² De huidige programmeerfout zag op een ander onderdeel van het systeem, namelijk het kunnen bellen van geblokkeerde nummers.

Als gevolg van de eerdere programmeerfouten heeft DJI diverse onderzoeken laten uitvoeren naar het telefoniesysteem en hoe in de processen van de leverancier is geborgd dat dergelijke systeemfouten tijdig worden onderkend. Deze onderzoeken zijn zeer recent opgeleverd. Over de uitkomsten hiervan zal ik uw Kamer bij de volgende voortgangsbrief over de visie «Recht doen, kansen bieden» informeren.

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker

² Kamerstuk 24 587, nr. 756